

Nezlomená křídla

Technika našich vzdušných sil padla v březnu 1939 do rukou nepřítele, mnoho pilotů proti Luftwaffe nikdy neodstartovalo. Pověst československé branné moci zachraňovaly složky vytvořené v zahraničí. Které klíčové okamžiky formovaly podobu jejích leteckých jednotek?

AUTOR Marek Brzkovský

○ **září 1938**
Mobilizace

Jednotlivé letky se rozptýlily na polní letiště, vybavená palivem, municí a pozemním personálem. K ostrým střetům nedošlo, mobilizaci ukončila mnichovská dohoda.

○ **září 1940**
„Třistajedenáctka“ nad Německo

Vickersy Wellington naší 311. bombardovací perutě zahájily nálety na Říši a cíle v okupované Evropě. Zaznamenávaly těžké ztráty, a to i po celý rok 1941.

↗ Dvouplošník, na nějž se složili jihočeši

○ **květen 1940**
Zápas s Luftwaffe

Němci zaútočili na západ a čs. letci dosáhli desítek sestřelů – František Peřina se stal naším prvním esem, Alois Vašátko zlikvidoval 12 strojů. Po zhroucení fronty následovala evakuace do Anglie.

↘ Přebírání wellingtonu jednotkou

>> 1938

↳ **březen 1939**
Cesta do exilu

Po okupaci zbytku republiky zaměřily stovky letců do Polska, na Balkán a Blízký východ s cílem bojovat za hranicemi. Většina se dostala do Francie.

↳ Tábor Bronovice, léto 1939

↳ **Francouzský**
Curtiss Hawk H 75A

○ **říjen 1939**
Formace ve Francii

Naši letci vstoupili do jednotek Armée de l'air a přeškolili se na francouzskou techniku. V prosinci se první čs. stíhači ocitli na frontě „podivné války“.

↳ **Piloti „třistadesítky“ s hurricanem; Duxford, září 1940**

○ **1941**
Naši u britských perutí

U 1. a 68. perutě RAF vznikly čs. letky a dosáhly úspěchů, na podzim ale většina Čechoslováků přešla k 310., 312. a 313. peruti.

↳ Karel Mrázek z „třistatřináctky“

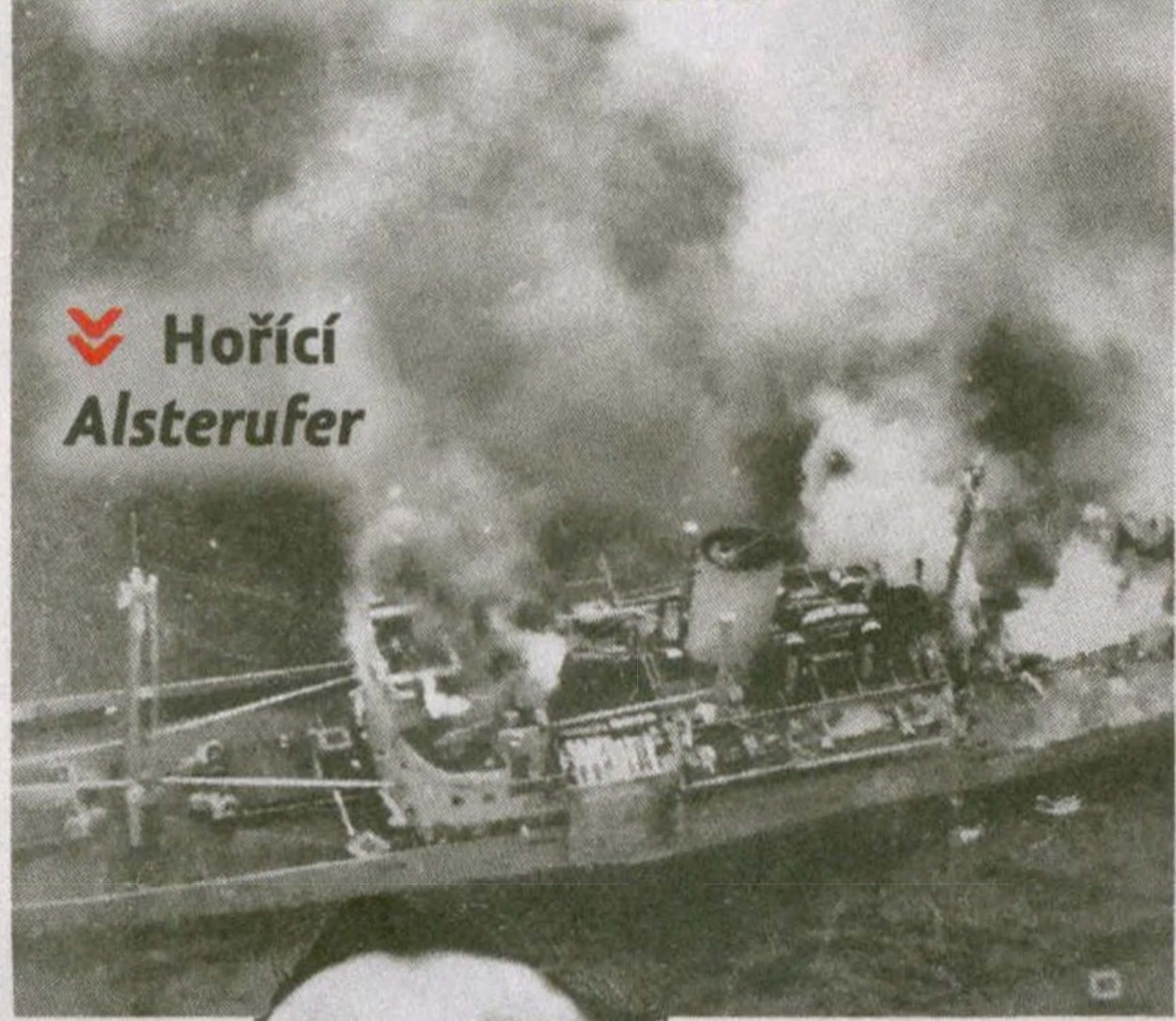
↳ **červenec 1940**
vznik 310. čs. stíhací perutě RAF

V Duxfordu se zrodila stíhací perutě vybavená Hawkerem Hurricane. V srpnu se zapojila do bitvy o Británii.

prosinec 1943
Alsterufer jde ke dnu

Liberator od 311. čs. bombardovací perutě pod velením Oldřicha Doležala potopil v Biskajském zálivu loď *Alsterufer* s nákladem kaučuku a cínu.

🚩 **Hořící Alsterufer**

květen 1942
Zrod čs. stíhacího křídla

Alois Vašátko zařídil spojení tří našich perutí do vyššího celku, už v červnu ale padl při srážce s Fw 190 nad průlivem La Manche.

srpen 1945

Návrat příslušníků RAF

Přílet perutí a čs. personálu domů se slavnostním přivítáním. Krátké období veřejného uznání a začátek budování nového letectva.

🚩 Část čs. příslušníků RAF 15. srpna 1945 v Praze-Ruzyni

srpen 1944
Kombinovaná letka v SNP

Část slovenského letectva se zapojila do povstání. Vznikla provizorní jednotka s několika německými a zastaralými čs. stroji.

🚩 **Pětice šturmoviků**

🚩 **Letov Š-328, Tri Duby**

duben 1945
Boje o Ostravu

Postup Rudé armády podporovala 1. čs. smíšená letecká divize, naše bitevní Il-2 napadaly síly Wehrmachtu. Došlo k poslednímu sestřelu čs. letectva za války.

» 1945

říjen 1942 až říjen 1943
Slovenská letka 13 na východě

Vzdušná jednotka Tisovy armády se účastnila bojů v sestavě eskadry JG 52 a na Kubáni sestřelila 216 sovětských letadel. Tři její členové dezertovali.

🚩 **Slovenští piloti na základně Anapa v Krasnodarsku**

🚩 **Kapitán Karel Kasal po návratu z akce, červen 1944**

červen 1944
Vylodění v Normandii

Československé stíhací křídlo chránilo invazní síly nad plážemi i vnitrozemím. Krátce operovalo přímo z Francie.

září 1944
1. čs. stíhací pluk na Slovensku

Formace vytvořená z veteránů RAF vedená Františkem Fajtlem se přesunula na povstalecké území. Sestřelila devět strojů Luftwaffe a zničila řadu pozemních cílů.

🚩 **Pilot Antonín Vendl před La-5**

Foto: memoryofnations.eu, VHU, www.310raf.com, vhu.sk, wingsinexile.co.uk, hbhistory.cz, wingsinexile.co.uk, armahobbynews.pl, primgazeta.ru, aeroscale.net